

1.4. Den regionalpolitiske begrundelse

De nuværende institutioners begrænsede størrelse gør det vanskeligt at fastholde og videreudvikle attraktive, brede og fagligt stærke studiemiljøer, som kan understøtte en regional kompetenceopbygning og modvirke tendensen til, at de unge i stigende grad søger mod universitetsuddannelserne og de fire store universitetsbyer. Denne tendens i søgningsmønsteret kan på sigt true selve grundlaget for sektoren og muligheden for at indfri regeringens målsætning om, at 50 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre en videregående uddannelse.

Hertil kommer risikoen for, at der sker et yderligere fald i søgningen til de mindre institutioner som følge af, at de små årgange slår igennem på det videregående uddannelsesniveau i de kommende år frem til ca. år 2005.

Problemerne med at sikre et stabilt og højt søgningsgrundlag har især et regionalt aspekt. Knap 50 pct. af alle videregående uddannelsesinstitutioner, herunder samtlige universiteter (bortset fra Syddansk og Aalborg Universitets afdelinger i Syd- og Sønderjylland), er i dag placeret i eller omkring de fire store universitetsbyer, København, Århus, Odense og Aalborg, og ca. 80 pct. af de studerende læser i disse byer. Den centrale problemstilling i de omtalte redegørelser til Folketinget var derfor, om det var muligt ud fra faglige og regionale hensyn at iværksætte initiativer, som kan sikre, at de regionale uddannelsesmiljøer bevares og videreudvikles som selvstændige og profilerede uddannelsesmiljøer.

I et regionalt perspektiv spiller det en stor rolle, at hovedparten af den offentlige service betjener befolkningen uden for de fire store universitetsbyer, og at Danmarks erhvervsstruktur er domineret af små og mellemstore virksomheder fordelt over hele landet.

Uden egne uddannelsesinstitutioner vil skoler, hospitaler og offentlig service i øvrigt samt private virksomheder let få mangel på arbejdskraft og let tilgængelige muligheder for efter- og videreuddannelse. Desuden er regionalt placerede uddannelsesinstitutioner en betingelse for et tæt samspil mellem virksomhederne og de professions- og erhvervsrettede uddannelser. Disse institutioner kan som regionale udviklings-, uddannelses- og videncentre blive et afgørende bidrag til at sikre en veluddannet befolkning samt et bæredygtigt og dynamisk erhvervsliv, jf. også nedenfor.

1.5. Den udviklingsorienterede begrundelse

Redegørelserne fremhævede de monofaglige institutioners store styrke i forhold til kravene om at ud-

danne medarbejdere med en høj faglighed og en umiddelbar funktionsdygtighed. Redegørelserne påpegede samtidig, at den monofaglige institutionsstruktur og de lovgivningsmæssige rammer for de eksisterende mellemlange uddannelser understøtter meget specifikke forløb uden indbyrdes sammenhæng på tværs og på langs af uddannelserne.

Samling af flere uddannelser inden for én større og stærkere institution vil give et styrket udgangspunkt for en udviklingsbaseret, herunder for at:

- Igangsætte udviklingsopgaver, der kan sætte fagligheden ind i en større anvendelsesmæssig og tværfaglig sammenhæng.
- Forny eksisterende uddannelser, herunder efter- og videreuddannelser, som honorerer kravene til et tværgående perspektiv, opblødning af faggrænser og etablering af en større fleksibilitet på arbejdsmarkedet.
- Udvikle nye uddannelser, herunder efter- og videreuddannelser, der er relevante for bl.a. aftagerne på erhvervmæssige vækstområder, f.eks. service-, sundheds- og IT-området.
- Give et bedre grundlag for at igangsætte målrettede udviklingsarbejder i samarbejde med regionale virksomheder og offentlige institutioner samt forskningsinstitutioner.
- Skabe tættere tilknytning til relevante forskningsmiljøer med henblik på at sikre uddannelsesmiljøerne nem, hurtig og løbende adgang til den nyeste forskningsbaserede viden inden for fagområdet.

Denne udviklingsbaseret vil skabe grundlaget for et fagligt kvalitetsløst af uddannelserne og for udvikling af uddannelsesinstitutionerne til regionale udviklings- og videncentre for praksisrelevant viden og formidling til brugere og aftagere i regionen. Som regionale udviklings- og videncentre skal CVU'erne også kunne løse opgaver for eksterne rekvirenter. Det kan være opgaver, som kræver et fagligt niveau eller en faglighed, som rekvirenter ikke selv råder over. Centeret kan også inddrage universiteterne i opgaveløsningen. Et skolevæsen eller et hospital kan f.eks. rekvirere faglig pædagogisk henholdsvis sundhedsfaglig ekspertise til at løse en specifik udviklingsopgave. Eller en privat virksomhed kan bede om bistand til at løse f.eks. en ergonomisk opgave, en pædagogisk formidlingsopgave eller en social opgave om f.eks. kulturforskelle. Rekvirenterne kan også være faglige organisationer, interesseorganisationer, folkelige bevægelser, frivillige hjælpeorganisationer, private og offentlige fonde m.v. Sådanne rekvirerede udviklingsopgaver vil være med til at bevare og styrke institutionernes professionsorientering og udadvendthed og